

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

1 (23)

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

Dossiernummer
2402046

Enligt sändlista

Beslut om ändrade föreskrifter för delar av Holmöarnas naturreservat i Umeå kommun

(4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen Västerbotten beslutar med stöd av 7 kap. 4, 5 och 6 §§ miljöbalken om nytt syfte, nya skäl och nya föreskrifter för det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1.

Länsstyrelsen beslutar även med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken att föreskrifterna enligt 8 § naturvårdslagen i Länsstyrelsens beslut från 1980-12-15 (dnr 11.1211-1699-78) om bildande av Holmöarnas naturreservat ska upphöra att gälla inom det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1.

Beslutets omfattning

Detta beslut berör fastigheterna Holmön S:2, 1:14, 2:5, 2:6, 2:9, 2:13, 2:34, 3:4, 3:9, 4:10, 6:9, 7:5, 7:18, 7:97, 7:98, 8:4, 8:16 och 8:25 inom Holmöarnas naturreservat. Beslutet upphäver föreskrifterna enligt 8 § naturvårdslagen (om inskränkningar i markägares eller annan sakägares rätt) i beslutet om naturreservat från 1980-12-15. Föreskrifterna enligt 10 § naturvårdslagen (om vad allmänheten har att iakttas inom reservatet) i beslutet om naturreservat från 1980-12-15 gäller dock fortfarande för dessa fastigheter, fram till dess att annat meddelas.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

För övriga fastigheter inom Holmöarnas naturreservat gäller fortfarande hela beslutet om naturreservat från 1980-12-15, inklusive syfte, skäl och samtliga föreskrifter enligt 8 och 10 §§ naturvårdslagen.

Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara ett större, sammanhängande skärgårdslandskap med i huvudsak orörd karaktär samt att vårda, återställa och bevara dess värdefulla naturmiljöer i form av naturskogar, våtmarker, strandmiljöer, havsmiljöer, hävdade miljöer, övriga naturtyper och geologiska formationer. Områdets helhetsvärden med dess opåverkade karaktär, ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Vidare är syftet att skydda och återställa livsmiljöer för skyddsvärda arter, däribland den kustlekande harren. Reservatet syftar även till att tillgodose behovet av områden för friluftslivet genom att vårda, bevara och utveckla viktiga besöksmål samt säkerställa och utveckla möjligheten till upplevelser och aktiviteter i kustanknutna natur- och kulturmiljöer.

Områdets Natura 2000-naturtyper och arter samt övriga livsmiljöer med sina naturligt förekommande växter och djur ska bidra till gynnsam bevarandestatus för naturtyperna och arterna på biogeografisk nivå.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska uppnås genom att negativ påverkan på naturmiljöerna minimeras. Den övervägande delen av reservatets naturmiljöer ska få utvecklas fritt genom naturliga processer så som landhöjning, ackumulation och erosion av material, brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Marker som tidigare präglats av hävd, t.ex. ängar, hedar och trädklädda betesmarker, ska kunna skötas genom plantryckning, röjning, utglesning av skog, avverkning av solitära träd och grankloner, bete, slåtter samt bränning. Lövträd och skyddsvärda arter knutna till lövträd ska kunna gynnas genom bland annat avverkning av barrträd och utglesning av skog. Hydrologiskt påverkade våtmarker, vattenmiljöer och skogsmark ska kunna

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

återställas. I marina miljöer ska skötselåtgärder kunna genomföras för att gynna skyddsvärda arter och naturmiljöer, som exempelvis att anlägga lekbottnar för att gynna kustlekande harr. Främmande arter som mink och vresros ska bekämpas så långt det är möjligt. Åtgärder ska kunna sättas in för att begränsa predation på häckande fåglar.

Åtgärder vidtas för att underlätta för allmänhetens friluftsliv. Befintliga anläggningar som leder, grillplatser och vindskydd ska underhållas och nya kan anläggas vid behov. Områden i anslutning till intressanta kust- och skärgårdsanknutna natur- och kulturmiljöer kan framhävas genom en varsam skötsel, såsom hävd och avverkning av enskilda träd och buskar.

Åtgärder ska också kunna genomföras för att förebygga buller, slitage och annan påverkan på mark, växt- och djurliv.

Syftet med naturreservatet ska i möjligaste mån uppnås i samverkan med boende, verksamma, föreningar och markägare på Holmöarna.

Skälen för beslutet

Holmöarnas naturreservat är ett stort, sammanhängande skärgårdsområde med låg påverkansgrad och mycket höga naturvärden kopplade till skog, hävdade miljöer, havsmiljöer, stränder, våtmarker och kustnära sjöar. De utpekade Natura 2000-naturtyperna utgör prioriterade bevarandevärden. Området är utpekat som riksintresse för både naturvård, kulturmiljö och friluftsliv.

Holmöarna är ett framstående exempel på landhöjningskust med havsstrandängar, vide- och albårder samt naturskogsliknande granskogar. Det finns även inslag av hållmarkstallskogar och skogar som är rika på lövträd. I det småkuperade landskapet finns ett rikt inslag av våtmarker och små tjärnar. Majoriteten av våtmarkerna i reservatet bedömdes ha mycket höga naturvärden (klass 1) i länets våtmarksinventering. Även kulturpåverkade naturmiljöer i form av rishedar, ängsmarker och trädklädda betesmarker förekommer. Dessa miljöer behöver skötas för att naturvärdena ska bevaras.

Holmöarna är ett område med mycket höga marina naturvärden. Här finns en variationsrik undervattensmiljö med en väldigt hög biologisk mångfald. Området innehåller flera preciserade bevarandevärden, som

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3591-2018

enligt planen för marint områdesskydd i Bottniska viken, ska skyddas. Havsområdets grunda mjukbottnar innefattar bland annat laguner, blottade ler- och sandbottnar, stora vikar och sund samt vegetationsklädda bottnar bestående av bland annat kransalgsängar och ängar av kärlväxter. Den rödlistade kärlväxten slidnate har noterats i området. De många grunda vikarna är viktiga lek- och uppväxtområden för olika fiskarter, bland annat abborre och gädda. I området finns länets enda kända lokaler för havslekande harr. Områdets djupa mjukbottnar hyser höga tätheter av bottenfauna. På hårdbottnarna finns rev och skär, med samhällen av fleråriga trådalger. Områdets bräckta vatten skapar förutsättningar både för sötvattensarter och mer salthaltskrävande arter. Bland annat har smaltång, havstulpan och östersjömussla sina nordligaste utposter i området. I området finns även länets enda kända pälsbyteslokaler för vikaresälen.

Reservatet har ett rikt fågelliv med över 280 observerade arter, både skogs- och kustlevande. Tack vare det strategiska läget i Kvarken passerar också många flyttfåglar Holmöarna på sin väg till och från sina vinterkvarter. Mosaiken av olika naturtyper erbjuder häcklokaler för många arter. I området finns bland annat starka populationer av svärta, tobisgrissla och smålom. Häckande kustfåglar har under många år varit under hårt tryck från predation av bland annat mink. Därför finns det skäl att införa föreskrifter som medger förvaltaren att bekämpa främmande arter och begränsa trycket från övriga predatorer.

Holmöarna är ett mycket uppskattat område för friluftslivet i Umeåregionen, med vidsträckta naturområden och många viktiga besökspunkter. I området finns intressanta kulturmiljöer och fornlämningar som bidrar till upplevelsevärdena. Flera populära vandringsleder finns inom reservatet. Området är också geologiskt intressant, med stora klapperstensfält och tydlig drumlintopografi. Det finns mycket goda förutsättningar att vidareutveckla möjligheten till upplevelser och aktiviteter i reservatet.

I området har ett stort antal rödlistade arter lavar, svampar, kärlväxter, fåglar och insekter påträffats. Många av dessa arter är beroende av opåverkade kust- och naturskogsmiljöer och har därför mycket svårt att klara brukande och exploatering.

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3591-2018

De höga naturvärden som har dokumenterats i reservatsområdet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att de ska kunna bevaras och utvecklas.

Skälet till att Länsstyrelsen i detta beslut bara ändrar syfte, skäl och föreskrifter för delar av reservatet är att det ännu pågår förhandlingar med flera fastighetsägare om ändringarna och att Länsstyrelsen enbart vill besluta om ändringar för de fastigheter där överenskommelser hittills har träffats. Länsstyrelsen har för avsikt att besluta om ändringar för övriga delar av reservatet efterhand som överenskommelser har träffats för återstående fastigheter. När samtliga fastigheter är inlösta kommer Länsstyrelsen att fatta ett beslut för hela reservatet, inklusive uppdaterade föreskrifter för allmänheten och en skötselplan. Naturreservatet kommer även utökas med marina delar som Länsstyrelsen bedömer har mycket höga naturvärden.

Skäl för att upphäva delar av tidigare beslut

I reservatet finns naturmiljöer och arter som är beroende av skötselåtgärder för att naturvärdena ska kunna bevaras och utvecklas, vilket det tidigare beslutet från 1980-12-15 inte möjliggör. Vidare bedöms föreskrifterna behöva förstärkas för vissa verksamheter för att uppnå syftet. Vissa av de befintliga föreskrifterna bedöms å andra sidan inte behövas för att uppnå syftet med reservatet. Genom att ersätta delar av det gällande beslutet med föreliggande beslut får området ett starkare och mer ändamålsenligt skydd och möjligheten att uppfylla bevarandemålen ökar.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med områdesskyddet ska följande föreskrifter gälla inom det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, med undantag för tillståndspliktig verksamhet enligt föreskriften A16 nedan,
2. anlägga väg, landutfyllnad, parkeringsplats, led, spång, stängsel, bro, brygga, pir eller kaj,
3. dra fram ledning eller rör på land, i luften, i vatten eller på botten, med undantag för tillståndspliktig verksamhet enligt föreskriften A16 nedan,
4. bedriva täkt, gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dämna, rensa, utfylla, muddra, reglera eller bedriva annan verksamhet som skadar eller förändrar mark och block eller förändrar bottentopografi, vattenflöden eller dräneringsförhållanden,
5. tippa, dumpa eller anordna upplag,
6. bunkra, lossa och lagra flytande bränsle, med undantag för fritidsbebyggelsens behov,
7. lägga upp båtar med undantag för på iordningställda uppläggningsplatser (se bilaga 2) och i anslutning till fritidshus,
8. utföra skogsbruksåtgärder som till exempel att avverka samt att flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
9. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
10. framföra motordrivet fordon i terrängen, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
11. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, jordförbättringsmedel, kalk eller växtnäringsämnen,
12. anlägga eller bedriva akvakultur av växter eller djur, exempelvis fiskodling.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

13. beträda följande öar och skär eller komma dem närmare än 100 meter under tiden 15 april – 15 augusti: Malbådan, Nord-Slokisögern, Sörslokisögern, Gräsögern-Lillklinthällorna tillsammans med skär som ligger strax norr om dessa, samt Malgrundkallen. Undantag medges för båtleden mellan Klintarna och Lill-Klinthällorna. Se karta i bilaga 3,
14. beträda Lillgrundet eller komma det närmare än 500 meter under tiden 1 april – 15 augusti, se karta i bilaga 3.

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att

15. utföra tillbyggnad, utbyggnad eller ändra användningen av befintlig byggnad eller anläggning,
16. inom 15 m från huvudbyggnad men inte närmare strandlinjen än 25 m uppföra tillbyggnad såsom friggebod, uthus och dass, samt tillhörande åtgärder som till exempel dragning av elledning och fällning av enstaka träd. Detta gäller förutsatt att åtgärden i sin helhet vidtas inom 15 m från huvudbyggnadens ursprungliga utbredning,
17. skapa och underhålla båtlänningar inom de områden som anges i bilaga 2,
18. utföra åtgärd eller uppföra anläggning som behövs för yrkes- eller binäringsfiske.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet. Där inget annat anges avses det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1.

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3591-2018

3. anlägga och underhålla rastplatser, leder, snorkelled och andra friluftsanläggningar, samt röja och avverka träd kring dessa vid behov,
4. röja fram och hävda värdefulla kust- och skärgårdsanknutna natur- och kulturmiljöer som är av värde för friluftslivet,
5. skötsel av öppna och halvöppna marker (t.ex. betesmark, slåtterängar, hedar, öar och skär) genom slåtter, bete inklusive stängsling, bränning, plantryckning, röjning, avverkning av enskilda träd och grankloner,
6. skötselåtgärder som röjning, ringbarkning av barrträd och utglesning av skog för att gynna lövträd och lövberoende arter,
7. fysisk och hydrologisk återställning i sjöar och vattendrag genom att ta bort vandringshinder, återföra upprensade block och sten, öppna avstängda sidofårar, etablera lekområden för fisk, återställa igenslammade bottenar, tillföra död ved och liknande åtgärder,
8. skötselåtgärder för att gynna skyddsvärda arter och naturmiljöer i marina miljöer genom igenläggning av muddringar, anläggande av lekbottenar för fisk, borttagande av gamla nät, mjärdar och pirar/bryggor samt återplantering av undervattensväxter och liknande åtgärder,
9. bekämpning av främmande arter, exempelvis mink och vresros,
10. kontroll av predatorer som utgör ett hot mot häckfåglar,
11. undersökning och dokumentation av djur, växter och andra organismer samt mark- och vattenförhållanden.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut. Undantag gäller också för de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna och för transporter i annat tjänstesyfte,

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3591-2018

- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framförande av motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning,
- c) normalt underhåll av befintliga byggnader, anläggningar, stigar, vägar och vägdiken. Träd som fallit eller hotar att falla över väg/anläggning/byggnad får kapas men ska lämnas i reservatet,
- d) drift, underhåll och reparation av ledning och ledningsgata inom ramen för befintlig koncession, ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt, inklusive nödvändiga avverkningar i ledningsgata och sidoområde samt de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna,
- e) utmärkning av farleder samt skötsel och underhåll av fyrar och andra anordningar för sjösäkerheten som t.ex. sjömärken,
- f) normal skötsel av befintlig stugtomt, som till exempel att röja sly och buskar, samt att underhålla gräsmatta och trädgårdsland,
- g) uppsättning av solpaneler på byggnad,
- h) uppförande av brygga som ersättning för befintlig. Den nya bryggan ska ha motsvarande funktion, användningssätt, storlek och läge som den borttagna bryggan,
- i) att i samråd med länsstyrelsen anlägga, spånga, märka ut och underhålla stigar samt att anlägga och underhålla vindskydd,
- j) uppförande av jakttorn,
- k) kvistning, slyröjning och avverkning av enstaka träd för att skapa och upprätthålla sikt- eller skjutgator vid jaktpass,
- l) uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,
- m) totalförsvarets verksamhet.

För samtliga undantag från föreskrifter gäller att risken för skada på mark, vegetation, bottnar och vatten ska minimeras.

Ärendets beredning

Den 15 december 1980 fattade Länsstyrelsen Västerbotten beslut om att bilda Holmöarnas naturreservat. Skogsbruk var tillåtet med tillstånd

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3591-2018

från Länsstyrelsen inom hela reservatet. År 2018 påbörjade Länsstyrelsen efter godkännande från Naturvårdsverket en dialog med markägare med flera om att omarbete föreskrifterna så att de bättre tillgodoser syftet med naturreservatet och Natura 2000-området. Samtliga markägare bjöds in till ett möte på Holmön och har därefter fått möjlighet att tycka till om förslaget till revidering.

De nya föreskrifterna innebär både skärpningar och lättnader jämfört med de gamla föreskrifterna, se Länsstyrelsens motivering och bedömning nedan. Inför införandet av B-föreskrifter har diskussioner om skötselbehov förts med Holmöns byamäns samfällighetsförening.

Sedan 2018 har 16 av de enskilda fastigheterna och samfälligheterna inom reservatet intrångsersatts. Det är för dessa fastigheter, samt Naturvårdsverkets fastigheter, som detta beslut gäller. Förhandlingar om ersättning pågår med övriga enskilda fastigheter inom reservatet.

Naturreservatet ligger inom Rans samebys vinterbetesmarker.

Reservatsförslaget sändes 2024-10-11 på remiss till berörda sakägare och myndigheter för yttrande och samråd, inklusive den berörda samebyn Ran. Länsstyrelsen har under reservatsbildningsprocessen även erbjudit samebyn konsultation¹.

Yttranden från remissinstanser och länsstyrelsens beaktande av inkomna synpunkter

Umeå kommun har yttrat sig över förslaget. Kommunen uttrycker i sitt yttrande att det borde ingå i syftet att "utveckla besöksmål och möjligheter till upplevelser". Länsstyrelsen har ändrat syftet efter kommunens förslag eftersom Holmöarna är ett naturreservat som Länsstyrelsen prioriterar högt vad gäller anläggningar för friluftslivet.

Umeå kommun anser även att det bör förtydligas i en kartbilaga vilka hävdade miljöer som avses i syfte och B-föreskrifter eftersom dessa marker behöver en kontinuerlig hävd för att naturvärdena ska bevaras. Länsstyrelsen väljer att inte bifoga en kartbilaga till föreskrifterna eftersom det begränsar möjligheterna för naturvårdande skötsel i hävdade områden som Länsstyrelsen ännu inte har kunskap om. Istället

¹ Lag (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket.

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3591-2018

kommer vi beskriva dessa naturmiljöer och deras skötsel mer detaljerat i den framtida skötselplanen, inklusive kartbilagor. Skötselplaner går att revidera fortlöpande utifrån ny kunskap.

Vidare påminner Umeå kommun om att naturreservatet ligger inom korridoren för fast förbindelse mellan Umeå – Vasa, redovisat i Översiktsplan Umeå kommun – Fördjupning för kusten som en förbindelsekorridor, och att det är viktigt att inte förutsättningarna försvåras för en framtida eventuell koppling via Holmöarna. Revideringen av föreskrifterna förändrar inte möjligheten att bygga väg genom naturreservatet. Länsstyrelsen har inte möjlighet att införa ett generellt undantag för en verksamhet som inte ryms inom syftet för naturreservatsbildningen. Det kommer alltså även fortsättningsvis krävas dispens från reservatsföreskrifterna för en sådan åtgärd.

Även SGU, Svenska Samernas Riksförbund samt Svenska kraftnät har skickat in yttranden. Ingen av dessa instanser har haft något att erinra mot förslaget.

Övriga instanser och sakägare har avstått från att yttra sig.

Synpunkter har även kommit från privatpersoner som inte är sakägare. Dessa synpunkter har bemötts enskilt och bemötandena finns diarieförda i ärendet.

Länsstyrelsens motivering och bedömning

Det här beslutet kommer sammantaget att innebära ett starkare och mer ändamålsenligt skydd för de värdefulla naturmiljöer och livsmiljöer för skyddsvärda arter som ska bevaras och vårdas i naturreservatet. Revideringen av A-föreskrifterna och införandet av B-föreskrifter medför att naturreservat bättre bidrar till uppfyllandet av flera miljömål, däribland Levande skogar och Hav i balans samt levande kust och skärgård, liksom de nationella friluftsmålen Skyddade områden som resurs för friluftslivet och Tillgång till natur för friluftsliv.

Länsstyrelsen bedömer att det förstärkta skyddet i högsta grad är förenligt med de utpekade riksintressena för naturvård, friluftsliv och kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, liksom det utpekade Natura 2000-området. Länsstyrelsen bedömer vidare att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark-

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

och vattenresurserna samt med för området gällande kommunala planer.

De nya undantagen och lättnaderna från föreskrifterna kommer inte att leda till skador på områdets naturmiljöer, men de underlättar för boende på Holmöarna och för de verksamheter som är tillåtna i reservatet, exempelvis rennäring och jakt. Länsstyrelsen bedömer sammantaget att synnerliga skäl föreligger för att upphäva föreskrifterna enligt 8 § naturvårdslagen i det gällande reservatsbeslutet från 1980-12-15 för de delar av reservatet som detta beslut omfattar.

Naturreseptatet berörs inte av några gällande undersökningstillstånd eller andra utpekade intressen för mineralutvinning.

Totalförsvarets verksamhet är, liksom i det ursprungliga reservatsbeslutet, helt undantagen från reservatsföreskrifterna.

Naturreseptatet ligger i ett område som är utpekade som riksintresse för yrkesfisket enligt 3 kap. 5 § miljöbalken. Yrkesfiske är liksom tidigare undantaget från föreskrifterna. Länsstyrelsen har dock infört tillståndsplikt för anläggningar och åtgärder som behövs för yrkesfisket (se Länsstyrelsens motivering på s 12, punkt A18).

Nedan följer Länsstyrelsens motivering och bedömning för alla föreskrifter som är nya eller förstärka, samt för de lättnader som har införts.

Förstärkt skydd

I och med det här beslutet får berörda delar av reservatet förstärkt skydd genom tillägg till A-föreskrifterna enligt 7 kap. 5 § miljöbalken. Nedan följer länsstyrelsens motivering och bedömning för de A-föreskrifter som är förstärka eller helt nya.

A2. Länsstyrelsen bedömer att denna föreskrift behövs för att uppnå syftet om att bevara områdets naturmiljöer, geologiska formationer och opåverkade karaktär. Anläggande av stängsel, leder, spänger, rastplatser möjliggörs dock för förvaltaren inom ramen för B-föreskrifterna, se nedan.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

A4. Tidigare fanns ett undantag från den här föreskriften för uttag av material för vägen på Ängesön, men idag tas material till vägen utanför reservatet varför undantaget inte längre behövs. Tidigare fanns även ett allmänt undantag för borttagande av stenar i båtlänningar och liknande. Sådana åtgärder kan innebära ett hot mot reservatets marina värden eftersom till exempel trösklar till laguner kan förstöras. Därför bedömer Länsstyrelsen att ett förbud är nödvändigt för att uppnå naturreservatets syfte. För att underlätta för friluftslivet finns det möjlighet att skapa och underhålla båtlänningar efter tillstånd från Länsstyrelsen inom vissa områden (se föreskrift A16). Dessa områden har utsetts efter samråd med Holmöns byamäns samfällighetsförening.

A5. I beslutet från 1980 fanns ett undantag från den här föreskriften för fiskets och jord- och skogsbrukets behov. Länsstyrelsen bedömer att ett förbud behövs för att uppnå syftet om att bevara områdets naturmiljöer, geologiska formationer och opåverkade karaktär. Länsstyrelsen bedömer vidare att behovet av ett undantag är litet i och med att skogsbruk nu helt förbjuds inom området.

A8. Tidigare var dessa åtgärder tillståndspliktiga. Den nya föreskriften innebär att skogen i reservatet får ett permanent skydd, vilket Länsstyrelsen bedömer behövs för att uppnå reservatets syfte om att bevara områdets naturmiljöer och påverkade karaktär. Den förstärkta föreskriften innebär att fastighetsägarna har rätt till ersättning för inskränkning i markanvändning.

A10. Denna föreskrift låg tidigare enbart under C-föreskrifterna, vilket inte är korrekt. Tillägget i A-föreskrifterna innebär i praktiken ingen förändring för markägarna eftersom terrängkörning på barmark redan är förbjuden enligt terrängkörningslagen.

A12. Länsstyrelsen bedömer att denna föreskrift behövs för att uppnå syftet om att bevara områdets marina miljöer. Genom föreskriften begränsas risken för utsläpp och läckage av näringsämnen och pesticider till vattnet samt fysisk påverkan på vegetation och bottenmiljöerna.

A13. Denna föreskrift låg tidigare enbart under C-föreskrifterna, men för att uppnå skyddet för de häckande fåglarna behöver tillträdesförbud gälla för alla. Ett tillträdesförbud som gäller alla innebär bland annat att jakt och fiske inom förbudsområdet begränsas till den tid på året då det inte utgör ett hot mot fågellivet, något som ytterligare stärker skyddet för de häckande fåglarna.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

A14. Länsstyrelsen bedömer att denna föreskrift behövs för att skydda länets enda kända pälsbyteslokal för vikare. På Lillgrundet finns även en stor koloni med tobisgrisslor, vilket motiverar att förbud sträcker sig in i augusti. Precis som under A12 behöver både markägare och allmänhet innefattas av tillträdesförbudet.

A16. Det har alltid varit tillståndspliktigt att uppföra komplementbyggnad mm i naturreservatet. I det föreliggande beslutet har Länsstyrelsen dock bytt ut begreppet "tomtplats" mot ett avstånd om 15 meter från huvudbyggnad, eftersom begreppet tomtplats är svårdefinierat. Det blir därmed tydligare vilka regler som gäller vid tillståndsprövning. I den nya föreskriften anges även att byggnad inte får uppföras närmre strandlinjen än 25 meter, vilket är samma begränsning som i det befintliga strandskyddet.

A18. Att utföra åtgärd eller uppföra anläggning som behövs för yrkes- eller binäringsfiske var tidigare helt undantaget från föreskrifterna. Det blir nu undantaget med tillstånd från länsstyrelsen, därför att länsstyrelsen vill ha möjlighet att styra bort anläggningar från väldigt känsliga områden samt att se till så att det vid behov vidtas skadeförebyggande åtgärder. På det här sättet bedömer Länsstyrelsen att riksintressena för både yrkesfisket och naturvården kan tillgodoses.

Möjliggörande av skötselåtgärder

Länsstyrelsens bedömning är att ett införande av B-föreskrifter medför mer ändamålsenligt skydd för naturreservatets naturmiljöer. B-föreskrifterna möjliggör naturvårdande skötsel och restaurering av reservatets naturmiljöer samt bekämpning av främmande arter. De möjliggör även anläggande och underhåll av anordningar för friluftslivet samt skötsel för att synliggöra besöksmål som är intressanta för friluftslivet. Det ges även möjlighet till dokumentation och undersökning av områdets växt- och djurarter samt mark- och vattenförhållanden.

De höga naturvårderna i Holmöarnas naturreservat är knutna dels till naturliga störningar och successioner, dels till människans lågintensiva nyttjande genom exempelvis skogsbete och slätter. De nya föreskrifterna är utformade för att i möjligaste mån tillgodose båda dessa aspekter av naturvården.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

Lättnader från föreskrifter

Det nya beslutet innebär lättnader från vissa föreskrifter som inte bedöms behövas för att uppnå syftet med reservatet. Här följer Länsstyrelsens motivering och bedömning för de lättnader som har införts.

Undantag och lättnader för underhåll av stugor

Förbud mot att måla byggnader i någon annan färg en rött och brunt bedöms inte behövas för att uppnå syftet med reservatet och följaktligen finns inte längre någon föreskrift som förhindrar det.

För att underlätta för stugägare inom reservatet har länsstyrelsen infört ett undantag från föreskriften om att lossa och lasta flytande bränsle. Länsstyrelsen har även lagt till undantag för att sätta upp solpaneler och att uppföra brygga som ersätter en befintlig brygga som tas bort. Dessa åtgärder bedöms ha försumbar inverkan på reservatets syfte.

Undantag för jakten

Älgjakten är viktig både för lokalbefolkningens behov och för att bevara naturvärden knutna till lövskog. För möjligheten att utöva säker jakt är sikt- och skjutgator viktiga och de behöver oftast underhållsröjas för att behålla sin funktion. Siktgator utgör en mycket liten del av reservatets yta och möjligheten att röja siktgator bedöms ha marginell påverkan på reservatets naturvärden. Även jaktorn har betydelse för säker jakt. Ett jaktorn tar upp en begränsad yta och de skador som detta åstadkommer är försumbar varför det inte heller bedöms skada syftet med reservatet. För att underlätta för jakten har även ett undantag för uttransport av fällt vilt lagts till i enlighet med terrängkörningslagen. Länsstyrelsen bedömer att påverkan på reservatets syfte blir marginell, förutsatt att körväg väljs med omsorg för att begränsa skador på mark och växtlighet.

Undantag för underhåll av infrastruktur och anläggningar

För att inte hindra viktig infrastruktur av samhällsviktigt intresse ges möjlighet till åtgärder för underhåll av befintliga master, ledningar och vägar. Länsstyrelsen bedömer att undantag i direkt anslutning till befintliga anläggningar, där naturvärdena ofta redan är lägre, endast

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

ger en marginell påverkan på reservatets syfte. Länsstyrelsen har också lagt till undantag för normalt underhåll av stigar, byggnader, mm. Det är begränsade åtgärder som bedöms ha försumbar inverkan på områdets naturvärden.

Undantag för renskötseln

För att inte hindra den renskötselrätt som tillkommer den samiska befolkningen enligt lag ges möjlighet till renskötsel genom ett undantag från föreskrifterna. De flesta åtgärder som omfattas av renskötselrätten bedöms vara förenliga med reservatets syfte. För uppförande av anläggningar krävs samråd enligt 12 kap. 6 § MB vilket ger möjlighet att styra utformning och placering så att påverkan på reservatet och dess syfte blir försumbar.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Vid skydd av områden ska det enligt 7 kap. 25 § miljöbalken göras en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen. Inskränkningar som motiveras med hänsyn till naturvårdsintressen eller intressen för friluftslivet betraktas som angelägna allmänna intressen.

Länsstyrelsen bedömer att naturreservatets föreskrifter är nödvändiga för att skydda och utveckla områdets bevarandevärden och att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Upplysningar

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag beslutet vinner laga kraft. Likaså upphör föreskrifterna enligt 8 § naturvårdslagen från det gamla reservatsbeslutet från 1980 att gälla först när detta beslut vinner laga kraft.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

För föreskrifter med krav på tillstånd kan Länsstyrelsen lämna tillstånd till en åtgärd om det inte strider mot reservatets syfte. Ett tillstånd innebär att en åtgärd kan få vidtas, åtminstone i viss omfattning men att det kan finnas krav på utformning, tidsbegränsning, lokalisering mm.

Om länsstyrelsen nekar tillstånd till något som i reservatsföreskrifterna är förbjudet utan tillstånd har fastighetsägaren rätt att väcka talan om ersättning hos domstol inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft. Tillståndspliktiga åtgärder kan idag ej bedömas som en värdepåverkande faktor innan eventuell begäran prövats.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i särskilda skyddade områden (Natura 2000) kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken. Det gäller även åtgärder utanför området om det kan påverka miljön inne i Natura 2000-området

Före anordnande av fasta renskötsel­anläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan om samråd.

Beslut om bygglov innebär inte att dispens från reglerna om strandskydd och reservatsföreskrifterna har beviljats. Inom naturreservat är det Länsstyrelsen som prövar ärenden om strandskydd enligt 7 kap. 13 - 18 §§ miljöbalken.

Vattenverksamhet, t.ex. anläggandet av en brygga eller muddring, är anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet enligt 11 kap. 9 § miljöbalken.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3591-2018

Harren är fredad under lekperioden 15 april – 31 maj enligt 3 kap. 2 § FIFS 2004:36. Fiske med nät inom vattenområden med mindre djup än tre meter enligt gällande sjökort är förbjudet 1 april – 10 juni samt 1 november – 31 december enligt 3 kap. 14a § FIFS 2004:36. Under perioden 1 oktober – 31 oktober är det endast tillåtet att fiska med nät med mindre maskstorlek än 37 mm enligt 3 kap. 14a § FIFS 2004:36.

Fornlämningar är skyddade enligt 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950). Enligt 2 kap 6 § kulturmiljölagen är det förbjudet att utan tillstånd från Länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, planering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 4. Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. I annat fall går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med Anna Hallmén, naturvårdshandläggare, som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Kristin Dahlgren, handläggare marint områdesskydd, medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på <https://www.lansstyrelsen.se/dataskydd>.

Bilagor

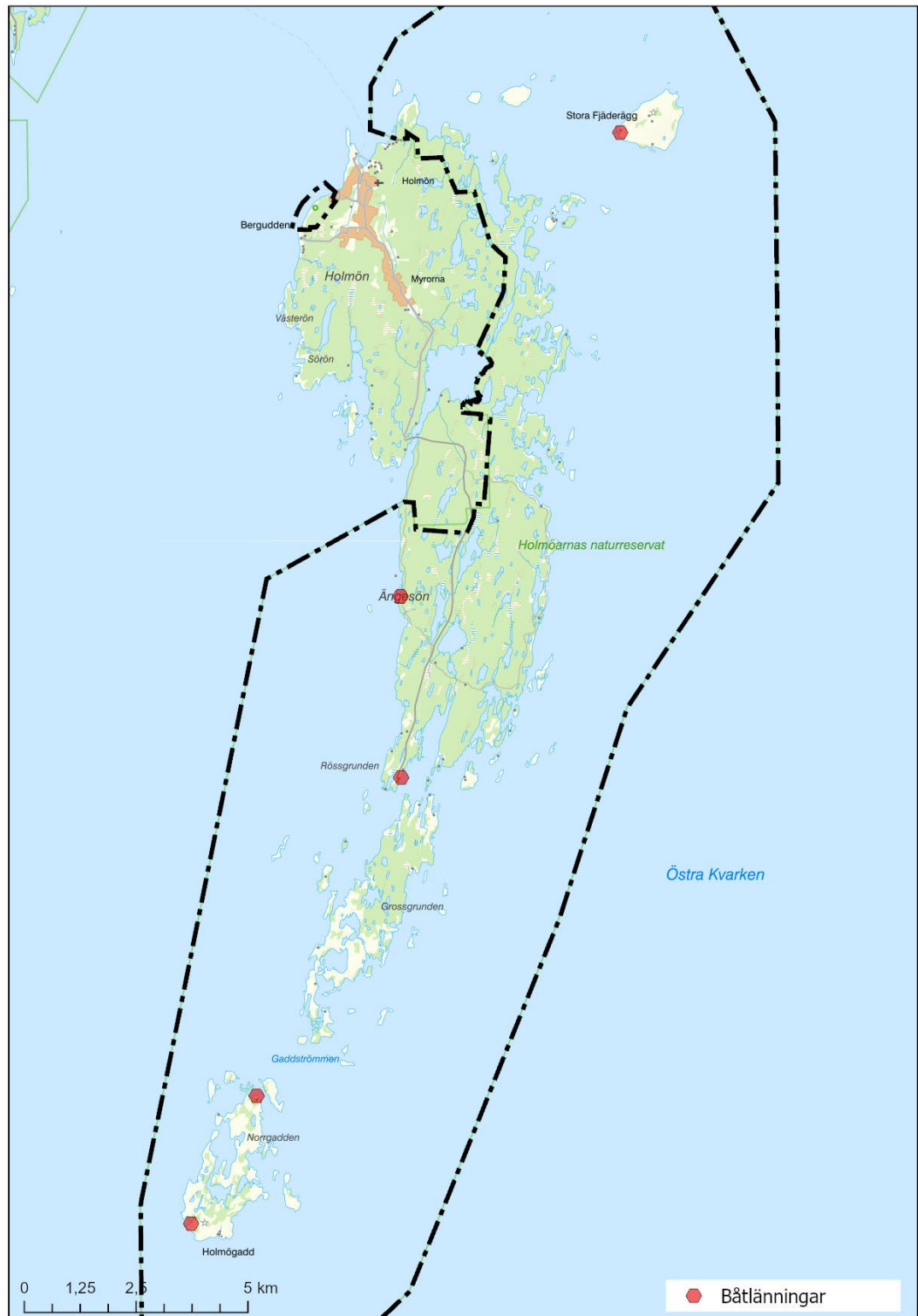
1. Beslutskarta
2. Karta över båtlänningar
3. Karta över föreskriftområden
4. Överklagandehänvisning

Datum
2024-11-21Diarienummer
511-3591-2018

Bilaga 1

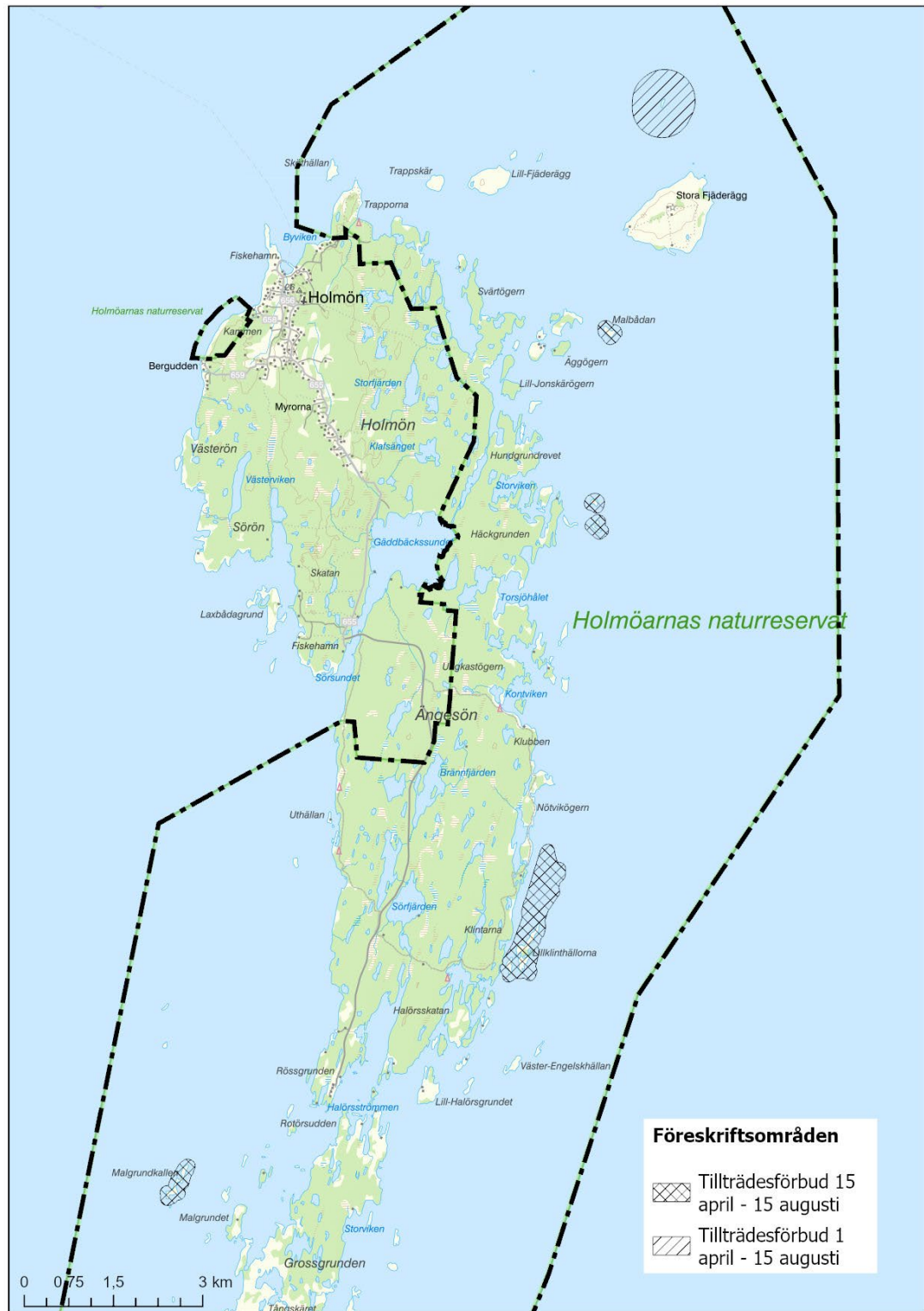

Bilaga 2

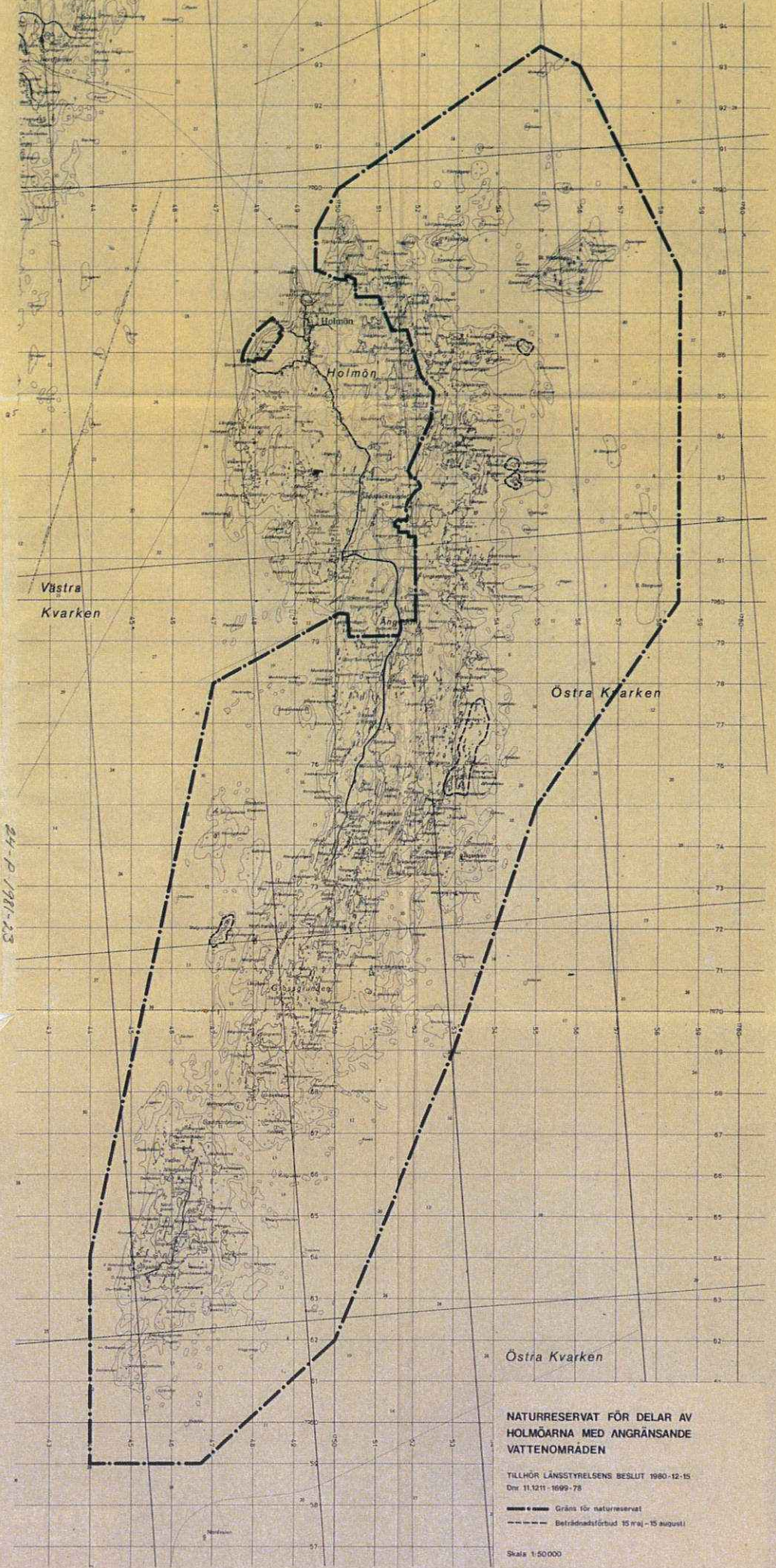

Datum
2024-11-21Diarienummer
511-3591-2018

Bilaga 3

52-1861 d-48

24-P 1981-25

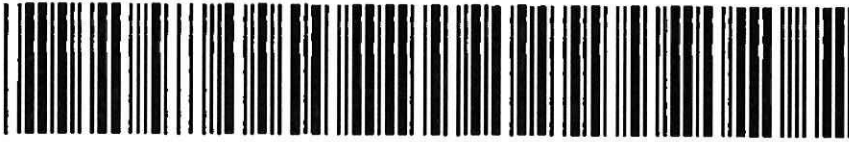
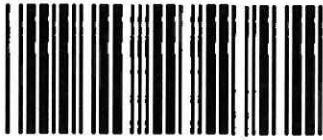
Östra Kvarken

**NATURRESERVAT FÖR DELAR AV
HOLMÖARNA MED ANGRÄNSANDE
VATTENOMRÅDEN**

TILLHÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT 1980-12-15
Dnr 11.1211-1699-78

- Gräns för naturreservat
- - - - - Beträdnadsförbud 15 maj - 15 augusti

Skala 1:50 000

Akt nr:

24 - P1981 - 23

AU\$24-P1981-23

1

LÄNSSTYRELSEN

Västerbottens län

Naturvårdsenheten

Byrådirektör

P E Persson

ÖVERLANTMÄTARMYNDIGHETEN

Västerbottens län

Ink 81-01-09

Dnr

3

BESLUT

1 (9)

1980-12-15

11.1211-1699-78

Rek + mb

Till berörda sakägare enligt
särskild förteckning

Bildande av naturreservat för delar av Holmöarna med angränsande vatten, Umeå kommun

Beskrivning av reservatet

Naturreservatet på Holmöarna, som är en friliggande ögrupp i Norra Kvarken, omfattar delar av Holmöns ostsida, Ängesön utom den nordvästra delen, Grossgrundet, Holmögadd, Stor-Fjäderägg och Lill-Fjäderägg samt havsområdena med skären och öarna i anslutning till dessa områden. På västsidan av Holmön ingår också Kammen i naturreservatet.

Reservatsbenämning	Holmöarna
Kommun	Umeå
Fastigheter	Se särskild förteckning
Landareal	2 800 ha
Lägesbeskrivning	Ekonomisk karta 20K 2-7j, 21L 4-7a, 7b Se bifogad karta
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen
Ägarekategori	Staten/enskilda
Ärendets handläggning	Statens naturvårdsverk, riksantikvarie- ämbetet, kammarkollegiet, statens industri- verk, fortifikationsförvaltningen, general- tullstyrelsen, sjöfartsverket, SMHI, Sveriges lantbruksuniversitet, domänverket, svenska naturskyddsföreningen, institu- tionerna för ekologisk botanik och geografi vid Umeå Universitet, Umeå kommun, Väster- bottens museum, fiskeriintendenten i övre norra distriktet, fiskenämnden i Väster- bottens län, Västerbottens Turisttrafik- förbund, Västerbottens ornitologiska förening, nordsvenska distriktet av fält- biologerna, friluftsförbundet distrikt Västerbotten, Västerbottens båtförbund, Umeå motorbåtssällskap, Umeå segelklubb och Holmöns stugu- och intresseförening har yttrat sig. Berörda sakägare har hörts på föreskrivet sätt och informerats vid sammanträden på Holmöarna. Ett flertal skrivelser har därvid inkommit från olika sakägare.

1980-12-15

11.1211-1699-78

Grund för beslutet

Hela Holmögruppen är av riksintresse för vetenskaplig naturvård och ett regionalt intresse för friluftsliv.

Holmönaturen är ung. Ögruppen började stiga ur havet för 2 000 - 3 000 år sedan. Stora delar av öarna är emellertid yngre än 1 000 år. Landhöjningen är nu 8,5 mm/år. Ögruppen har drumlin-topografi. Inom vissa delar uppträder svärmar av s k årsmoräner i system nära vinkelrätt mot drumlinernas längdriktning. Området inklusive bottnarna i anslutande vattenområden har därför en i liten skala småbruten topografi. Höllarna utmed stränderna och de som blottläggs genom landhöjningen har välbevarade isräfflor. Holmöarna utgör ett nyckelområde för studier av s k östliga isräfflor. Kammen på Holmöns västsida är ögruppens största klapperstensfält.

Inom området finns en rik och varierad uppsättning naturtyper som mosaikartat växlar. Olika av landhöjningen präglade strandvegetationstyper förekommer som strandängar och sten- och blockstrandvegetation. Gråalskogen utmed stränderna är också varierad. I starkt exponerade lägen förekommer innanför stränderna fragment av kråkrishedar som är trädlösa. Främst på södra delen av Ängesön finns björkskogar av maritim typ. Skogarna inne på öarna är för det mesta blåbärsgranskogar även om mera talldominerade partier finns. Inslaget av lövträd som asp och björk är stort. Enstaka äldre träd ingår också ofta. Ett småskaligt skogsbruk har bedrivits för det mesta i form av plock- och luckhuggning. Skogarna uppvisar genom att ett storskaligt skogsbruk ej bedrivits en från naturvårdssynpunkt varierad och värdefull struktur. Olika typer av våtmarker finns från unga kärr på låg nivå ofta i nära anslutning till stränderna och dominerade av ängsull och högvuxna starrarter till sådana som utvecklats under längre tid och nu utgörs av tallmossar med skvattram som dominerande art i fältskiktet. På Ängesön utgör Halörsbredden, Sörfjärden, Västerfjärden och Brännfjärden en instruktiv serie övergångsstadier från havsvik till sjöar som haft olika lång tid på sig att utvecklas.

Både flora- och faunaelement med markerat östlig utbredning finns. Fågelfaunan är rik både vad det gäller sjöfågel och skogs- och myrberoende arter och varierar från rena havsarter som labb på de yttre skären till renodlade taigaarter som slaguggla och orre på öarnas inre. Utrotningshotade och störningskänsliga arter förekommer.

Havsområdena främst öster om Holmöarna har i en rapport från natur-

1980-12-15

11.1211-1699-78

vårdsverket angetts som ett prioriterat område med hänsyn till marina naturvärden. Det utgöres i huvudsak av grundområden där bottnarna är föremål för svallning och ispressning. Områden med ett djup på 30-40 m finns också söder om Stor-Fjäderägg och väster om Kammen och vid Holmögadd. På de båda sistnämnda platserna finns också undervattensbranter utmed den förkastningslinje som löper omedelbart väster om ögruppen. Området är ett representativt skärgårds- och grundområde för den (4°/oo) salt-halt som här råder och med de i ett sådant område förekommande växt- och djurarterna. Östersjömussla (*Macoma baltica*) och torsk tycks ha sin utbredningsgräns i dessa farvatten. Inom området finns viktiga lek- och uppväxtplatser för strömming och sik liksom harrlekplatser. Inom området har också funnits viktiga uppehållsplatser för vikaresäl. Vattenområdena är av högsta värde ur marin arkeologisk synpunkt eftersom det här finns de största kända koncentrationerna av vrak i norra Östersjön.

Holmöarna är viktiga för det båtburna friluftslivet i Umeåområdet liksom i övrigt ett viktigt utflyktsmål.

Ön Stor-Fjäderägg är av riksintresse för kulturminnesvården. Andra områden med intressanta kulturminnen är Stor-Halörsgrundet, Kammen samt Lill-Fjäderägg. Kulturminnena finns i klapperstensfälten och är primitiva husgrunder, s k tomtningar, vilka tack vare intilliggande båtlänningar i vissa fall kunnat dateras till vikingatid och tidig medeltid. I närheten av dessa bostadslämningar ligger ofta labyrinter och kompassrosor av lagda stenar.

Ett karakteristiskt inslag i skärgårdslandskapet mot havet i öster utgör de ännu kvarstående grå timrade fiskestugorna. Inom naturreservatet finns två märkliga fyrar: Holmögadds fyrtorn från 1828 samt Stor-Fjäderäggs fyr från 1851.

Holmöarna utgör ett för Bottenvikens södra del representativt naturområde även om naturförhållandena till vissa delar skiljer sig från den innanförliggande kusten. Området är inte påverkat av ingrepp av sådan omfattning att mångformigheten i ekosystemen minskat. De framstår nu genom alla förändringarna som den innanförliggande kusten undergått i sen tid genom omfattande fritidsbebyggelse, skogsbruk och andra ingrepp som det enda området utmed Västerbottenskusten som ur faunasynpunkt för störningskänsliga fågelarter kan fungera som en självständig och någorlunda ostörd enhet. Skyddsvärdena är emellertid knutna till Holmönaturen som helhet. Det gäller således områdets drumlintopografi, s k årsmoräner och hållarnas isräfflor såväl på land som på bottnarna i havsområdena liksom svallade moräner, klapperstenfält och strandvallar. Strandvegetationen och strandlövskogarna dominerade av gråal, kråkrishedar i exponerade lägen, maritima björkskogar och hållmarksskogar är också mycket viktiga delar av skyddsvärdena. De grandominerade barrskogarna ofta med inslag av äldre träd och lövträd inne på öarna har genom att de nästan enbart plock- och luckhuggits en struktur som gör att dess skogar också är

1980-12-15

11.1211-1699-78

en del av skyddsvärdet. Av särskilt stor betydelse är döda eller döende lövträd både i barrskogarna och i strandskogarna. Skogarna är en viktig del av skyddsvärdet. Det för denna del av Bottenviken representativa havsområdet med tillhörande organismer är likaledes en viktig del av skyddsvärdet. Serier av våtmarker som utvecklats under olika lång tid från odifferentierade högstarrkärr till tallmossar med skvattram förekommer. Dessa liksom den unika serie sjöar som finns på Ängesön är också en viktig del i skyddsvärdet.

Vissa delar främst Rössgrundet men också stränder och vikar där det går att lägga till med båt är också viktiga för friluftslivet i Umeåregionen. På dessa platser skall friluftslivet prioriteras före den vetenskapliga naturvården.

Många av småöarna och skären inom naturreservatet är av största värde för fågellivet. Vid avvägning mellan fågelskydd och friluftsliv har länsstyrelsen nu endast reserverat ett fåtal öar för fågellivet, genom att besluta om tillträdesförbud under häckningstid. Dessa öar är viktiga uppehålls- och häckningsplatser för bl a grågås, svärta och labb.

Ändamålet med naturreservatet är att för framtiden bevara Holmönaturen som i sig själv är av högsta värde med hänsyn till dess geologiska, botaniska, zoologiska och marinbiologiska betydelse samt göra den tillgänglig för naturstudier, forskning och friluftsliv.

I avvägningen mellan naturvårdsintressen och andra allmänna och enskilda intressen enligt 3 § naturvårdslagen har länsstyrelsen funnit att det i och för sig är befogat med avsevärt större naturreservat där hela Ängesön, Gäddbäckssundet hela Holmöns ostsida och Holmöns sydvästra del också ingår. Likaså vore det befogat att skogsbruk inte skulle få bedrivas inom det nu avgränsade reservatet, liksom naturvårdsverket, lantbruksuniversitetet och botaniska institutionen vid Umeå universitet m fl framhållit i sina yttranden. Med hänsyn till att förutsättningarna för fortsatt fast bosättning på Holmöarna inte skall rubbas har emellertid länsstyrelsen ansett att nu beslutad avgränsning av naturreservatet är en lämplig avvägning mellan dessa intressen. Detsamma gäller för regeln att avverkning av brännved och virke som används på Holmöarna skall vara tillåten. Det mycket starka skyddsintresset att bevara skog som får utvecklas fritt tillgodoses delvis på den av staten ägda marken inom naturreservatet.

För naturvården är Gäddbäckssundet och Holmöns sydvästra del mycket betydelsefulla. Länsstyrelsen kommer därför att uppmärksamt följa utvecklingen för dessa områden.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1974:1025) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogade karta som naturreservat.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med naturreservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 8 och 10 §§ naturvårdslagen (1974:1025) samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård och förvaltningsbestämmelser skall gälla för området.

Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet eller allmänt vattenområde inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar mark- eller bottenpografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, muddra, schakta, dika, dränera, utfylla, tippa och dumpa med undantag för uttag av material för vägen på Ängesön och för smärre åtgärder som borttagande av stenar i båtlänningar och liknande,
2. spränga på land eller i vatten såväl under som ovan vattenytan, dock med samma undantag som under punkt 1.
3. placera ut större föremål eller andra anordningar på botten under längre tid eller permanent,
4. artificiellt påverka havsområdets bottenbeskaffenhet, vattenomsättning, syrehalt, temperatur, kemiska sammansättning eller liknande,
5. lägga upp fartyg eller husbåtar med undantag för ordinära fritidsbåtar och fiskebåtar,
6. bunkra, lagra eller lossa flytande bränslen,
7. släppa ut avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen eller bekämpningsmedel,
8. permanent dra fram mark- eller luftledningar eller rör och ledningar i vattnet eller på botten,
9. anordna upplag annat än tillfälligt för jord- och skogsbrukets eller fiskets behov,
10. anlägga skjutbana,
11. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförbar anordning, med undantag för informations- och fridlysningstavlor samt sjömärken,

1980-12-15

11.1211-1699-78

12. uppföra helt ny byggnad eller annan anläggning med undantag för på bebyggd tomtplats,
13. använda kemiska bekämpningsmedel,
14. inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
15. tillföra växtnäringsämnen.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

1. uppföra helt ny byggnad på bebyggd tomtplats och utföra till- eller påbyggnad eller ändra eller utnyttja byggnad eller anläggning för att tillgodose annat ändamål än det vartill den tidigare varit använd,
2. förändra byggnads eller anläggnings yttre utseende med undantag för målning i falurött eller brunt,
3. avverka eller utföra andra skogsvårdande åtgärder med undantag för avverkning av virke och brännved, som utnyttjas på Holmöarna,
4. avverka döda eller döende träd,
5. på skogsmark plöja eller utföra mekanisk markberedning.

Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra författningar gäller för-
bud att

1. störa djurlivet genom t ex närgången fotografering av fågelbo, lya eller gryt,
2. medföra ej kopplad hund eller annat lösgående husdjur,
3. göra upp eld på berghällar och klapperstensfält samt under tiden 15 maj - 1 september göra upp eld på annan plats än havsstrand,
4. på land framföra motordrivet fordon annat än på anvisade vägar och leder. Bestämmelsen gäller ej vintertid bofast befolkning på Holmöarna för färd med snöskoter samt markägare för skötsel och tillsyn av sin mark. Transporter till fritidshus får ske med hänsyn till terräng- och snöförhållanden kortast möjliga väg från område, väg eller led där färd är tillåten.

5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, ta frö och skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp örter, gräs, mossor eller lavar,
6. beträda eller befara nedan angivna öar och skär eller komma den närmare strandlinjen än 100 m under tiden den 15 april - 15 augusti, Malbådan, Nord-Slokisögern, Sörslokisögern, Gräsögern-Lillklinthällorna tillsammans med norr om dessa liggande skär och Malgrundkallen, båtleden mellan Klintarna och Lillklinthällorna får dock utnyttjas,
7. tälta eller förtöja båt mer än tre dygn på samma plats utom när vädret ej medger fortsatt färd,
8. framföra motorbåt med större hastighet än sju knop närmare stranden än 100 m,
9. anordna hastighetstävlingar med motorbåtar,
10. skada eller bortföra vrak eller delar av vrak eller till sådant hörande fasta eller lösa föremål, vilka legat mer än 20 år i området.

Undantag från bestämmelserna jämlikt 8 och 10 §§ naturvårdslagen

Bestämmelserna enligt 8 och 10 §§ naturvårdslagen gäller ej

1. försvarsmakten,
2. sjöfartsverket för utmärkning av farleder och skötsel och underhåll av fyrar och andra anordningar som t ex sjömärken,
3. yrkes- och binäringsfiske samt åtgärd eller anläggning som behövs för detta och ej tillgodoser bostadsändamål,
4. ordinär tomt- och trädgårdsskötsel på bebyggd tomtplats,
5. åtgärder för naturreservatet och som framgår av i särskild ordning fastställd skötselplan.

Åtgärder eller aktivitet enligt ovanstående som kan tänkas medföra skada på naturmiljön eller störningar på djurlivet skall föregås av samråd med länsstyrelsen.

Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

Syftet med vården och förvaltningen

Holmönaturen inom naturreservatet skall vårdas på sådant sätt att nuvarande förhållanden består för framtiden.

Skötselplan

Länsstyrelsen avser att i särskilt beslut fastställa skötselplan för naturreservatet. Följande riktlinjer gäller för detta arbete.

Skogarna Ett storskaligt skogsbruk med större kalhyggen är inte förenligt med naturreservatet. På den av staten för naturvårdsändamål förvärvade marken skall inte skogsbruk bedrivas med undantag för de rätter till avverkning av brännved och husbehovssvirke som de förra ägarna har kvar. Av skötselplanen skall framgå var dessa avverkningar skall ske. Dessa skogar skall således i huvudsak få utvecklas till naturskogar/urskogar. På den enskilda marken inom naturreservatet får avverkning ske av brännved och virke som används på Holmöarna. Inom ramen för arbetet med skötselplanen skall en inventering också ske av ur naturvårdssynpunkt alldeles särskilt värdefulla skogspartier på den enskilda marken. Information bör lämnas till berörda markägare var sådana områden är belägna, så att möjlighet finns att ta hänsyn till detta vid planering av avverkningar.

Fåglar och landfaunan i övrigt För arter av särskilt intresse skall eventuella förändringar av stammarnas storlek följas. För vilka arter detta skall ske och med vilket intervall inventeringar skall utföras bör framgå av skötselplanen.

Havsområdena Kunskapen om bottenmorfologi, hydrologiska och vattenkemiska förhållanden liksom om växt- och djurliv är i detalj knapphändig inom dessa vatten. Ett särskilt program för en marin naturinventering har upprättats. Efter det att behövliga inventeringar genomförts och utvärderats skall ett löpande tillsynsprogram med regler för provtagningar av olika slag utarbetas. Detta utgör en del av skötselplanen och skall utföras som ett led i skötseln av naturreservatet och ge möjlighet att följa utvecklingen i området.

Åtgärder för rörligt friluftsliv För det rörliga friluftslivet krävs åtgärder som rast- och övernattningsplatser samt tilläggsplatser för båtar. Naturvårdsförvaltningen eller kommunen bör uppföra några övernattningsstugor i form av en mindre stugby på Rössgrundet för besökare i reservatet. Försiktiga upprensningståtgärder bör ske i Nordisundet och framdeles i Halörströmmen för att medge genomfart med småbåtar och kanoter. Åtgärderna för rörligt friluftsliv skall framgå av skötselplanen.

För alla som kommer till Holmöarna skall information om möjligheterna till friluftsliv, värdefull natur och naturreservatsbestämmelser finnas vid Holmö hamn.

1980-12-15

11.1211-1699-78

En rådgivande arbetsgrupp för skötseln av naturreservatet skall inrättas. I den skall förutom länsstyrelsen ingå en företrädare för Umeå kommun och två-tre företrädare för den bofasta befolkningen på Holmöarna. Företrädare för andra intressen kan vid behov adjungeras till gruppen. Naturvårdsverket skall regelmässigt kallas till gruppens sammanträden. Länsstyrelsen utser ledamöter i gruppen.

Naturvårdsförvaltare

Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare för området.

Reservatet skall utmärkas

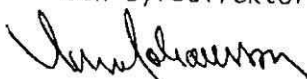
Utmärkning skall ske i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet, se bilaga (formulär 1).

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen.

I beslutet deltog landshövding Sven Johansson jämte ledamöterna Rolf Alfredsson, Ragnar Brännström, Kjell-Erik Edholm, Margareta Hedlund, Erik Johansson, Yngve Lauritz, Karl-Erik Lundström, Stefan Löfstedt, Hilding Lövbom, Jan-Ivan Nilsson, Carl Schmidt, Göran Svanberg och Staffan Åkre.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Harry Forsell, länsantikvarie Karin Eriksson, överlantmätare Tore Kvarnbrink, länsassessor Gunnar Nysäter, biträdande länsarkitekt Rune Teglund och byrådirektör Per Erik Persson, föredragande.

Sven Johansson

Per Erik Persson

Kopia till

se sändlista

SÄNDLISTA

Statens naturvårdsverk
 Statens planverk
 Vägförvaltningen
 fastighetsbildningsmyndigheten
 lantbruksnämnden
 skogsvårdsstyrelsen
 Umeå kommun
 Riksantikvarieämbetet
 kammarkollegiet
 Statens Industriverk
 fortifikationsförvaltningen
 Norrlands kustartilleriförsvar
 generaltullstyrelsen
 kustbevakningen i Umeå
 sjöfartsverket
 SMHI
 Sveriges lantbruksuniversitet
 domänverket
 Svenska naturskyddsföreningen
 Västerbottens-distriktet av Svenska naturskyddsföreningen
 Umeå Universitet institutionen för ekologisk botanik
 Umeå Universitet institutionen för ekologisk zoologi
 Umeå Universitet institutionen för geografi
 Västerbottens museum
 fiskeriintendenten i övre norra distriktet
 fiskenämnden i Västerbottens län
 Västerbottens turisttrafikförbund
 Västerbottens ornitologiska förening
 Nordsvenska distriktet av fältbiologerna
 friluftsförbundet distrikt Västerbotten
 Västerbottens båtförbund
 Umeå segelklubb
 Holmö stugu- och intresseförening
 styrelsens ledamöter och suppleanter (35)
 LH
 AvdC
 länsantikvarien
lantmäterienheten
 planenheten
 regionalekonomiska enheten
 naturvårdsenheten
 handlingarna
 PEP

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till regeringen,

Jordbruksdepartementet

Tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring Ni vill ha. Skicka även med sådant som Ni anser har betydelse för ärendet.

Regeringen **måste ha fått** Er skrivelse inom den tid som nedan markerats med kryss, annars kan regeringen inte ta upp Ert överklagande.

- tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet
- tre veckor från den dag då beslutet är daterat
- två månader från den dag då Ni fick del av beslutet
- två månader från den dag då beslutet är daterat
-

Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att anteckna ärendets nummer.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Om Ni anlitar ombud kan i stället ombudet underteckna skrivelsen.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.

DEPARTEMENTENS POSTADRESSER

Arbetsmarknadsdepartementet
Budgetdepartementet
Ekonomidepartementet
Industridepartementet
Justitiedepartementet
Kommundepartementet
Utbildningsdepartementet

Bostadsdepartementet
Försvarsdepartementet
Handelsdepartementet
Jordbruksdepartementet
Kommunikationsdepartementet
Socialdepartementet

Fack
103 10 STOCKHOLM

Fack
103 20 STOCKHOLM